

06/09/1915: Xe tăng đầu tiên được sản xuất

Nguồn: [First tank produced, History.com](#)

Biên dịch: Nguyễn Thị Kim Phụng

Vào ngày này năm 1915, mẫu xe tăng nguyên bản có biệt danh là Little Willie đã được hoàn tất tại đây chuyên lắp ráp ở Anh. Little Willie hoàn toàn không phải là một thành công sau một đêm. Nặng 14 tấn, chiếc xe đã bị mắc kẹt giữa các chiến hào và chỉ có thể trườn qua địa hình gồ ghề với vận tốc hai dặm một giờ. Tuy nhiên, người ta đã có nhiều cải tiến so với nguyên mẫu ban đầu và xe tăng cuối cùng đã làm thay đổi tình hình tại các chiến trường.

Người Anh phát triển xe tăng nhằm đối phó với chiến tranh chiến hào (trench warfare) của Thế chiến I. Năm 1914, một đại tá của quân đội Anh tên là Ernest Swinton đã cùng với William Hankey, Thư ký Ủy ban Quốc phòng Hoàng gia, cố gắng thuyết phục mọi người ý tưởng về một chiếc xe bọc thép có bánh xe dạng băng chuyền có thể đâm xuyên qua phòng tuyến kẻ thù và vượt qua các địa hình khó khăn.

Hai người đã kêu gọi Bộ trưởng Hải quân Anh Winston Churchill, người luôn tin tưởng vào khái niệm "con tàu trên mặt đất" (land-boat) và từng tổ chức một Ủy ban Tàu Mặt đất (Landships Committee) để bắt tay phát triển một nguyên mẫu.

Để giữ bí mật cho dự án trước kẻ thù, các công nhân sản xuất đã liên tục được nhắc nhở rằng những chiếc xe mà họ đang chế tạo sẽ được sử dụng để vận chuyển nước trên chiến trường (nhiều câu chuyện khác thì nói rằng vỏ của những chiếc xe mới giống như thùng chứa nước). Dù có thể nào thì loại xe mới này cũng

được vận chuyển trong các thùng có nhãn *tank* (vừa có nghĩa là bồn chứa, vừa có nghĩa là xe tăng) và cái tên ra đời từ đó.

Mẫu xe tăng đầu tiên, Little Willie (Willie Nhỏ), ra mắt vào tháng 09/1915. Sau màn thể hiện kém cỏi của nó – tốc độ quá chậm, dễ trở nên quá nóng và không thể vượt qua các chiến hào – nguyên mẫu thứ hai, được gọi là Big Willie (Willie Lớn) ra đời. Đến thời điểm năm 1916, chiếc xe bọc thép này được đánh giá là đã sẵn sàng chiến đấu và được sử dụng lần đầu tiên trong Trận Somme gần Courcellette, Pháp, vào ngày 15/09 năm đó. Được gọi là Mark I, những chiếc xe tăng quân sự đầu tiên này khá nóng, ồn ào và khó sử dụng, cũng như hay bị trục trặc cơ học trên chiến trường; tuy nhiên, mọi người vẫn nhận ra tiềm năng của xe tăng. Những cải tiến về thiết kế đã được thực hiện và trong Trận Cambrai vào tháng 11 năm 1917, 400 chiếc Mark IV đã chứng minh chúng thành công hơn nhiều so với Mark I khi bắt giữ được 8.000 quân địch và thu về 100 khẩu súng.

Xe tăng nhanh chóng trở thành vũ khí quân sự quan trọng. Trong Thế chiến II, chúng đã đóng một vai trò nổi bật trên nhiều chiến trường. Gần đây hơn, các xe tăng trở thành vũ khí cần thiết khi tham gia chiến tranh sa mạc (desert combat) trong xung đột ở Vịnh Ba Tư.

Nguyễn Kim Phụng

Nguồn: <http://nghiencuuquocte.org/2018/09/06/xe-tang-dau-tien-duoc-san-xuat/>

www.vietnamvanhien.org

